

GAZİANTEP KENT KONSEYİ

TURİZM VE TANITIM ÇALIŞMA GRUBU

Turizm Şehrimizi Birlikte Planlıyoruz

Hazırlayan	Doç. Dr. Metin SÜRME
Tarih	17 Nisan 2026
Yer	Gaziantep Kent Konseyi
Veri Kaynakları	Çalıştay Tutanakları + İl Kültür Turizm Müdürlüğü Turizm İstatistikleri

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, 17 Nisan 2026 tarihinde Gaziantep Kent Konseyi bünyesinde gerçekleştirilen "Turizm Genel Kurulu — Şehrimizi Birlikte Planlıyoruz" çalıştayının beş oturumuna ait bulguları ile İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün Şubat 2026 brifing verilerini bütünleşik bir çerçevede ele almaktadır. Çalıştay; akademisyenler, acenta sahipleri, otel yöneticileri, kamu kurumları ve tur rehberlerini bir araya getirerek sektörün yapısal sorunlarına yönelik somut ve uygulanabilir çözüm yolları üretmeyi hedeflemiştir.

Turizm İşl. Belgeli Otel 91 5.101 oda 10.261 yatak	Seyahat Acentası 157 TÜRSAB belgeli, aktif	Toplam Konaklama (2025) 1.135.698 Tüm zamanların rekoru	Sınırdan Giriş (2025) 244.319 Tüm zamanların rekoru
--	--	---	---

Müze Ziyaretçisi (2025) 665.206 Zeugma: 615.855	Ortalama Geceleme 1,5 Gece	Yatak Kapasitesi Artışı %243 2009'dan 2026'ya	Yabancı Turist Payı (2025) %10,1 Konaklama'da düşüş trendi
---	---	---	--

Temel Bulgular

Veriler, Gaziantep turizminin son beş yılda kayda değer bir büyüme sergilediğini ortaya koymaktadır: konaklama tesisi sayısı 2009'daki 25'ten 2026'da 91'e, yatak kapasitesi ise 2.989'dan 10.261'e çıkmıştır. 2025 yılında hem konaklama (1.135.698 kişi) hem de sınırdan giriş (244.319 kişi) tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Ancak çalıştay bulguları bu büyümenin kırılğan temeller üzerine inşa edildiğini göstermektedir.

📌 Güçlü Yönler	📌 Kırılğanlıklar
▶ 2025'te rekor konaklama: 1.135.698 kişi	▶ Ortalama geceleme 1,5 geceye gerilemiş
▶ 91 belgeli otel, 10.261 yatak kapasitesi	▶ Yabancı turist konaklama payı düşüş trendinde
▶ UNESCO gastronomi kimliği ve marka değeri	▶ Sınırdan giriş yabancılar 2013'ün çok altında
▶ Zeugma Mozaik Müzesi: 615.855 ziyaretçi (2025)	▶ Yüksek otel fiyatları günübirlik kullanımı artırıyor
▶ Karkamış ile açılan yeni çekicilik potansiyeli	▶ Kış sezonu başta mevsimsel yoğunlaşma sorunu
▶ Yılın her ayı aktif konaklama talebi	▶ Koordineli destinasyon yönetimi eksikliği

Çalıştayın Beş Temel Mesajı

- ▶ Gaziantep turizmini güçlendirmek için "ortak akıl, ortak eylem" modeli artık bir tercih değil, zorunluluktur.
- ▶ Yerel acentalar büyük organizasyonların hazırlayıcısı değil, yürütücüsü olmalıdır.
- ▶ Dijital kimlik sahibi olmayan acenta, ulusal ve uluslararası arenada görünmez olmaya mahkumdur.
- ▶ Üniversite–sektör işbirliği; öğrenci sahada, sektör müfredatta olacak şekilde pratik temelli kurulmalıdır.
- ▶ Kamu destekçi olmalı, rakip olmamalı; destinasyon yönetimi kurumsal bir yapıya kavuşturulmalıdır.

GAZİANTEP TURİZM VERİLERİ — MEVCUT TABLO

Aşağıdaki veriler, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün Şubat 2026 brifinginden alınmış olup çalıştay bulgularının somut zemine oturtulmasını sağlamaktadır.

Konaklama Altyapısı (Şubat 2026 itibarıyla)

Tesis Türü	Sayı	Oda	Yatak
Turizm İşl. Belgeli Oteller	91	5.101	10.261
— 5 Yıldızlı	10	1.716	3.506
— 4 Yıldızlı	17	1.693	3.424
— 3 Yıldızlı	17	891	1.728
— 2 Yıldızlı	7	266	520
— Diğer	40	535	1.083
Basit Konaklama İşl. Belgeli	19	383	762
Kamu Misafirhaneleri	6	414	1.030
Turizm Yatırımı Belgeli	5	368	740
Turizm Amaçlı Kiralanan Konutlar	26	80	160
TOPLAM (Tüm Türler)	147	6.346	12.953

Belgeli restoran ve gastronomi tesisi sayısı 27 (kapasite: 9.120 kişi), Turizm İşletmesi Belgeli Seyahat Acentası sayısı ise 157'dir. Termal tesis sayısı 1 olup kapasitesi 385 kişidir.

Konaklama Kapasitesi Uzun Dönem Büyümesi (2009–2026)

Yıl	Otel Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi
2009	25	1.507	2.989
2012	35	2.124	4.227
2015	43	3.023	6.011
2018	45	3.364	6.659
2019	48	3.741	7.462
2021	52	4.283	8.557
2022	55	4.479	9.011
2024	71	4.960	9.975
2025	85	5.043	10.133
2026 (Şubat)	91	5.101	10.261

2009–2026 döneminde otel sayısı %264, yatak kapasitesi %243 artış göstermiştir. Özellikle 2020 sonrasında hızlanan yatırım eğilimi, arzın talep artışına paralel geliştiğini göstermektedir.

Konaklayan Turist Sayısı (2008–2025, İşletme Belgeli Tesisler)

Yıl	Yerli	Yabancı	Toplam
2019	593.592	125.220	718.812
2020	363.999	58.864	422.863
2021	653.593	111.943	765.536
2022	898.301	163.497	1.061.798
2023	847.088	131.374	978.462
2024	943.481	127.524	1.071.005
2025	1.021.138	114.560	1.135.698

2025 yılında toplam konaklamada tüm zamanların rekoru kırılmıştır. Bununla birlikte yabancı turist konaklaması 2022'nin (163.497) üzerine çıkamamış, 2025'te 114.560'a gerilemiştir. Yerli turist ile yabancı turist arasındaki derin uçurum, uluslararası pazarlama kapasitesinin geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Sınır Kapılarından Giriş Yapan Turist (Seçili Yıllar)

Yıl	Yerli	Yabancı	Toplam
2013	68.322	150.102	218.424
2019	133.289	66.644	199.933
2020	43.099	24.441	67.540
2022	99.493	75.891	175.384
2023	124.174	62.020	186.194
2024	134.323	59.741	194.064
2025	167.377	76.942	244.319
2026 (Şubat)	35.417	6.530	41.947

2025 yılında sınırdan giriş yapan turist sayısı 244.319 ile tarihin en yüksek değerine ulaşmıştır. Dikkat çekici bir husus: 2013'te yabancı ziyaretçi sayısı (150.102) yerlinin (68.322) iki katından fazla iken, 2025'te bu oran tamamen tersine dönmüş; yabancı (76.942), yerlinin (167.377) yarısı düzeyinde kalmıştır. Bu kırılma, siyasi konjonktür ve güvenlik algısıyla birlikte destinasyonun uluslararası çekicilik açısından ciddi adımlar atması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Müze ve Ören Yerleri Ziyaretçi Sayıları

Yıl	Zeugma Mozaik Müzesi	Yesemek	Zeugma Antik Kenti	Toplam
2019	356.355	13.661	—	402.954
2021	249.932	11.344	13.571	294.966
2022	424.989	12.045	20.807	488.697
2023	217.720	6.937	12.189	239.502
2024	466.102	12.308	25.193	503.603
2025	615.855	17.976	31.375	665.206

2026 (Şubat)	37.262	871	1.514	39.647
--------------	--------	-----	-------	--------

Zeugma Mozaik Müzesi 2025'te 615.855 ziyaretçiyle tüm zamanların rekorunu kırmıştır. Karkamış Antik Kenti'nin Arkeoloji Müzesi'nin depremde hasar görmesi nedeniyle hâlâ kapalı olduğu ve bu durumun toplam rakamları olumsuz etkilediği de vurgulanmalıdır. Dülük ve Karkamış'ın güçlendirilmesi, turizm altyapısına ciddi katkı sağlayacaktır.

Mevsimsel Yoğunlaşma Sorunu

Aylık konaklama verileri (2019–2025), Gaziantep'in Nisan–Mayıs ve Eylül–Ekim dönemlerinde yoğunlaştığını göstermektedir. 2025'te Mayıs (121.127) ve Eylül (106.137) en yüksek aylara ulaşırken, Ocak–Şubat dönemi görece zayıf kalmaktadır. Düşük sezon stratejilerine yönelik acil adımlar gerekmektedir.

Ay	2023 Konaklama	2024 Konaklama	2025 Konaklama	Değişim (24→25)
Ocak	73.958	73.487	80.891	+10,1%
Şubat	64.960	79.241	70.909	-10,5%
Mart	74.759	64.889	69.885	+7,7%
Nisan	63.374	94.596	101.434	+7,2%
Mayıs	74.563	105.308	121.127	+15,0%
Haziran	78.086	78.363	82.786	+5,6%
Temmuz	86.337	84.219	89.210	+5,9%
Ağustos	94.011	95.720	92.119	-3,8%
Eylül	94.955	98.621	106.137	+7,6%

OTURUM A — SEYAHAT ACENTACILIĞININ GÜNCEL DURUMU

Moderatör	Prof. Dr. Nalan Işık
Raportör	Sümevra Şimşek Kara
Konu Başlıkları	Acenta profilleri, iç/dış turizm potansiyeli, fiyat politikası, mevzuat

Zihin Haritası — Güncel Durum Analizi

GÜNCEL DURUM	Sektörel Profil	<ul style="list-style-type: none">157 TÜRSAB belgeli acentaBiletleme/araç kiralama ağırlıklı yapıKendi turunu düzenleyemiyorKüçük ölçekli işletme yapısı hakim
	Temel Sorunlar	<ul style="list-style-type: none">Belediye ücretsiz turları haksız rekabetBüyük tur operatörü (ETS vb.) hakimiyetiHavayolu–acentanın fiyat farkıTeminat mektupları küçük acentayı kısıtlıyorGastrofest'e yerel acenta dahil edilmiyorKayıt dışı günlük kiralık ev rekabeti
	Mevzuat & Denetim	<ul style="list-style-type: none">Belediye otobüsünün kontrolsüz kullanımıEngelli/yaşlı indirimlerinde acenta dışlanmasıYüksek teminat mektubu şartı
	Öncelikli Öneriler	<ul style="list-style-type: none">"Özel Turizm Alanı" ilanı (Kale, Bey Mah.)Hijyen Yıldız Ödülleri + Ayın Sokağı sistemiBelediye organizasyonlarında acenta önceliğiKış sezonu paket tur & indirim programlarıDeneyim+Eğitim Merkezi konumlandırması

Mevcut Yapı ve Kapasite

İl Kültür Turizm Müdürlüğü verilerine göre Gaziantep'te 157 TÜRSAB belgeli seyahat acentası faaliyet göstermektedir. Bunların büyük çoğunluğu bağımsız tur düzenleyememekte; biletleme, araç kiralama ve rehberlik aracılığıyla gelir elde etmektedir. Oturum bulgularına göre ~500 A Grubu acentanın yalnızca yaklaşık %30'u aktif olarak saha operasyonu yürütmektedir.

Rekabet ve Hukuki Sorunlar

- ▶ Belediyelerin ücretsiz/mevzuat dışı turları (emekli, ev hanımı turları) yasal acentaları haksız rekabete sürüklüyor
- ▶ ETS, Tatil Budur, Jolly Tur gibi büyük operatörlerin piyasa hakimiyeti yerel acentaların karlılığını baskılıyor
- ▶ THY ve Pegasus internet fiyatları ile acenta sistemi arasındaki fark müşteriye acentadan uzaklaştırıyor
- ▶ Bilet kesme için talep edilen yüksek teminat mektupları küçük acentaların finansal hareket alanını kısıtlıyor
- ▶ Kayıt dışı günlük kiralık ev rekabeti yasal konaklama sektörüyle haksız çatışma yaratıyor

Stratejik Öneriler

Oturum A — Temel Öneriler

- ▶ Gaziantep Kalesi, Bey Mahallesi, Bakırcılar Çarşısı çevresinin "Özel Turizm Alanı" ilan edilmesi
- ▶ Belediye organizasyonlarında yerel acentalara öncelik tanıyan şartname düzenlemeleri yapılması
- ▶ Kış sezonu durgunluğunu aşmak için belediye destekli paket tur ve indirim programları hayata geçirilmesi
- ▶ "Hijyen Yıldız Ödülleri" ve "Ayın Sokağı/Caddesi" teşvik mekanizmalarının resmileştirilmesi
- ▶ Otel–acentalar fiyat dengesizliğinin giderilmesine yönelik düzenleyici mekanizma kurulması

OTURUM B — DİJİTALLEŞME VE YENİ NESİL MÜŞTERİ EĞİLİMLERİ

Moderatör	Prof. Dr. İbrahim Giritlioğlu
Konu Başlıkları	Online satış, dijital pazarlama, sosyal medya, Z kuşağı, dijital dönüşüm

Zihin Haritası — Dijital Dönüşüm

DİJİTAL DÖNÜŞÜM	Sosyal Medya	• Instagram, TikTok, YouTube stratejisi
		• Dönemsel kampanyalar (Hıdırellez, Nevruz)
		• Influencer iş birlikleri
	Online Satış	• Hedef kitleye özgü içerik üretimi
		• GetYourGuide etkin kullanımı
		• Yurt dışı pazarlama stratejisi
	Platform & Altyapı	• Kalitatif online satış personeli
		• Airbnb Experiences modeli uyarlaması
		• Hedef kitle belirleme öncelikli yaklaşım
		• GaziAntepGezi.com gibi yerel dijital platform
	Z Kuşağı	• QR kod bilgi ağı (oteller & restoranlar)
		• Mobil uyumlu web siteleri zorunlu
• Ödeme sistemlerinde dijitalleşme		
• Dijital kimlik firma desteği		
• Hızlı geri bildirim & anlık iletişim		
		• Deneyim odaklı tur içerikleri
		• Dijital empati yaklaşımı
		• Müzelerde "Deneyim Turizmi" aktivasyonu
		• Yapay zeka tur entegrasyonu

Dijital Dönüşümün Zorunluluğu

Gaziantep'in 2025'te 1.135.698 kişilik konaklama rekoru kırmasına karşın yabancı turist konaklama payının %10,1'de kalması, dijital görünürlük sorununu somut rakamlarla gözler önüne sermektedir. Uluslararası seyahat karar süreçlerinin yüzde sekseninden fazlasının dijital kanallar üzerinden şekillendiği düşünüldüğünde, dijital kimliksiz bir acentanın yabancı müşteriye ulaşması yapısal olarak imkânsızlaşmaktadır.

Platform Önerileri	Hedef Kitle Stratejileri
► GaziAntepGezi.com: yerel merkezi satış portalı	
► Otel lobilerinde QR kod şehir rehberi	► Orta Doğu pazarına Ramazan/Nevruz içerikleri
► Acentelerde mobil uyumlu rezervasyon sistemi	► Z kuşağı için anlık yorum & geri dönüş sistemi
► GetYourGuide hesabı açılımı & optimizasyonu	► Influencer bölge turu & içerik üretimi
► TÜRSAB bölgesel web sitesi entegrasyonu	► Yapay zeka destekli tur öneri motoru
► Türkçe–İngilizce–Rusça–Arapça içerik	► Deneyim Turizmi müze aktivasyon paketi

GaziAntepGezi.com — Platform Mimari Önerisi

► Tüm yerel acentaların tur, fiyat ve rezervasyonunu tek noktada sunan dijital pazar yeri
► Şehir turları, gastronomi deneyimleri, müze & tarihi alan ziyaretlerini entegre sunum
► Oteller, restoranlar ve çekici noktalarla bağlantılı gerçek zamanlı rezervasyon altyapısı
► Çok dilli arayüz (TR/EN/RU/AR) ile uluslararası ziyaretçiye erişim
► Kullanıcı yorumları, fiyat şeffaflığı ve güncel içerik yönetim sistemi
► Gastronomi haritası: güncel fiyatları ve rotaları gösteren interaktif şehir rehberi

OTURUM C — DESTİNASYON YÖNETİMİ VE BÖLGESEL İŞBİRLİKLERİ

Moderatör	Öğr. Gör. Eyüp Atılğan
Katılımcılar	TÜRSAB, Turizm İl Müdürlüğü, Teymur Otel, Kent Konseyi, Turizm Tanıtım Şubesi
Konu Başlıkları	Gastronomi & kültür pot., bölgesel rotalar, yerel halk katılımı, akıllı destinasyon

Zihin Haritası — Destinasyon Yönetimi

□ DESTİNASYON YÖNETİMİ	Gastronomi & Kültür	<ul style="list-style-type: none">• UNESCO kimliği güçlendirilmeli• Pahalılık algısıyla mücadele şart
	Bölgesel İşbirliği	<ul style="list-style-type: none">• Hikâye odaklı pazarlama zorunlu• Otel menülerinde yerel lezzetler yer almalı
		<ul style="list-style-type: none">• Hatay, Urfa, Adıyaman ile ortak rota• Kilis & K.Maraş kısa mesafe entegrasyonu
		<ul style="list-style-type: none">• Maksimum 3 günlük paket tasarımı
	Yerel Halk Katılımı	<ul style="list-style-type: none">• Sıra geceleri Urfa'da, gastronomi Antep'te• İkinci Sazı, Bey Mah. gece turu etkinlikleri
		<ul style="list-style-type: none">• Turizm bilinci eğitimleri zorunlu• Belediye öncülüğünde bilinçlendirme
		<ul style="list-style-type: none">• Sürdürülebilir turizm modelleri• Turizm–esnaf–rehber koordinasyonu
	Akıllı Destinasyon	<ul style="list-style-type: none">• Acentaların tanıtım süreçlerine dahili• Ziyaretçi bilgi uygulaması/web sitesi
		<ul style="list-style-type: none">• Restoran–otel QR rehber ağı• Karkamış ve Dülük yeni çekicilikler
		<ul style="list-style-type: none">• Nöbetçi işletme (bayram dönemleri)• Sürekli güncellenen içerik sistemi

Geceleme Sorunu: Verilerle Değerlendirme

Ortalama geceleme süresinin 1,5 geceye gerilemesi yalnızca anekdotik bir tespit değil; aylık konaklama ve ziyaretçi rakamlarıyla da desteklenen yapısal bir sorundur. Sınırdan giren 244.319 ziyaretçi ile işletme belgeli tesislerde konaklayan 1.135.698 kişi arasındaki oransal ilişki, Gaziantep'e gelen ziyaretçilerin önemli bir kısmının güzergah destinasyonu olarak kullandığını, merkez destinasyon olarak tercih etmediğini ortaya koymaktadır.

Bölgesel Güzergah Önerileri

- ▶ GAZİANTEP + KİLİS: Gastronomi + sınır kültürü + zeytinyağı kültürü (1 gece)
- ▶ GAZİANTEP + ŞANLIURFA: Tarihi miras (Göbeklitepe) + sıra geceleri + inanç turizmi (2 gece)
- ▶ GAZİANTEP + HATAY: Akdeniz mutfağı + tarihi dokular + çok kültürlü miras (2 gece)
- ▶ GAZİANTEP + ADIYAMAN: Nemrut Dağı + Kommagene medeniyeti (2 gece)
- ▶ GAZİANTEP + K.MARAŞ: Dondurma kültürü + tekstil tarihi + doğal güzellikler (1 gece)

Altyapı Gereksinimleri	Yeni Çekicilik Alanları
▶ Ziyaretçi bilgi uygulaması & web sitesi	▶ Karkamış Antik Kenti (sınır turizmi, 31.375 ziyaretçi/2025)
▶ Otel lobilerinde ve restoranlarda QR rehber	▶ Dülük Antik Kenti (inanç turizmi potansiyeli)
▶ Çok dilli içerik (TR/EN/RU/AR)	▶ Bey Mahallesi gece turları
▶ Güzergah yönlendirme & işaret sistemi	▶ İkinci Sazı geleneksel etkinliği
▶ Nöbetçi işletme (bayramlarda tur sürekliliği)	▶ Rum köyleri ve konak hikâyeleştirmesi

OTURUM D — İNSAN KAYNAĞI, EĞİTİM VE HİZMET KALİTESİ

Moderatör	Prof. Dr. Atınç Olcay (Gaziantep Üniversitesi)
Katılımcılar	TÜRSAB, GATOD, Gaziantep Üni., Hasan Kalyoncu Üni., Büyükşehir Bel., Şehitkamil Bel., Plaza Hotel, Euro World Travel, GARO
Konu Başlıkları	Nitelikli iş gücü, mesleki eğitim, hizmet kalitesi, üniversite–sektör işbirliği

Zihin Haritası — İnsan Kaynağı

İNSAN KAYNAĞI & EĞİTİM	Yapısal Sorunlar	<ul style="list-style-type: none"> F&B personel devir hızı 2–3 ay Turizm dışından acenta sahipleri yaygın Belge kiralama pratiği görülüyor
	Eğitim & Sertifika	<ul style="list-style-type: none"> Etik dışı broşür & pazarlama TÜRSAB denetimleri yetersiz sıklıkta
		<ul style="list-style-type: none"> Enformasyon belgesi yenileme mekanizması yok Mesleki yeterlilik kursu zorunlu olmalı
	Üniversite–Sektör	<ul style="list-style-type: none"> Sınavların nitelik ölçer hale getirilmesi Yabancı dil şartının etkin uygulanması
		<ul style="list-style-type: none"> Belgelerin periyodik yenilenmesi zorunlu Gaziantep Üni. 5+3 modeli başlatıldı
		<ul style="list-style-type: none"> 4./6./8. dönemler sahada Öğrenciye asgarî ücretin 2/3'ü ödeniyor Zorunlu sektör danışmanı ataması
	Çözüm Önerileri	<ul style="list-style-type: none"> Empati: misafir bakış açısıyla deneyim TÜRSAB sicil kimlik kartı sistemi
		<ul style="list-style-type: none"> Transfer personeline öfke kontrolü eğitimi Rehberlere kültürel miras programları
		<ul style="list-style-type: none"> Otel–acentalar ortak çalışma grupları Tüm paydaşlarla koordinasyon toplantıları

İşgücü Sorununun Boyutu

F&B departmanında çalışma süresi 2–3 aya, Housekeeping'te ise 11–15 aya kadar düşmektedir. Oturum tartışmaları; bu yüksek personel devir hızının salt ücret kaynaklı olmadığını, aynı zamanda işverenin niteliğinden, sektör etik kültürünün zayıflığından ve mesleki kimlik eksikliğinden beslendiğini ortaya koymuştur.

Sektördeki Etik Sorunlar

- ▶ "Lüks, ekonomik ve konforlu" gibi çelişkili ifadelerin aynı broşürde kullanılması
- ▶ Tur tarihlerinde uçuş veya rezervasyon olmadan satış yapılması
- ▶ Belgelerin yenilenmemesi ve "belge kiralama" yoluyla faaliyete devam
- ▶ Otellerin doluluk gerekçesiyle tur müşterilerini reddetmesi
- ▶ Acentaları bloke eden otellerin doğrudan satışta daha düşük fiyat uygulaması
- ▶ Turizm sektörüne aşina olmayan kişilerin kolayca acenta belgesi alması (50.000₺)

5+3 Eğitim Modeli — Gaziantep Üniversitesi

- ▶ 4., 6. ve 8. dönemlerde öğrenciler doğrudan işletmede/sahada görev yapıyor
- ▶ Sahada çalışan öğrencilere asgari ücretin 2/3'ü oranında ödeme yapılıyor
- ▶ Her öğrencinin sektörden zorunlu resmi danışmanı bulunması zorunlu
- ▶ 7 üniversitede hayata geçirilen bu program %100 İngilizce müfredata sahip
- ▶ Hazırlık sınıfında 34 öğrenci; tamamı eğitim boyunca İngilizce öğrenim görecek
- ▶ Stajyerler yalnızca sahada değil; otel & restoran ziyaretleriyle misafir deneyimini kavrayacak

OTURUM E — KAMU VE SEYAHAT ACENTALARI İŞ BİRLİĞİ

Moderatör	Erkan Özsvaş
Konu Başlıkları	Koordinasyon eksikliği, turizm politikası, tanıtım, teşvik mekanizmaları

Zihin Haritası — Kamu–Özel Sektör İşbirliği

□ KAMU–ÖZEL İŞBİRLİĞİ	Koordinasyon	<ul style="list-style-type: none">Turizm Geliştirme Vakfı aktif olmalıOrtak yıllık etkinlik takvimi
	Tanıtım & Pazarlama	<ul style="list-style-type: none">GATOD & TÜRSAB fuarlarda temsilBüyükşehir markasıyla fuar stantları
		<ul style="list-style-type: none">Organizasyonlar acenta öncülüğündeFilm ve dizi aracılığıyla şehir tanıtımı
	Fiziksel Altyapı	<ul style="list-style-type: none">Fotoğraf çekim alanları oluşturulmasıEyüboğlu & mahalle restorasyonlarıRum köyleri ve konak hikâyeleriYurt dışı fuarlarına katılım artışı
		<ul style="list-style-type: none">Bey Mahallesi otopark sorunu çözülmeli
		<ul style="list-style-type: none">Tarihi hamamların restorasyonuBisiklet tur güzergahları (Eskişehir modeli)
	Ekonomik Düzenleme	<ul style="list-style-type: none">Dülük Antik Kenti projesi desteklenmeliTüm yıl çekici etkinlik takvimi
		<ul style="list-style-type: none">Yeme–içme fiyatları denetlenmeliTaban–tavan fiyat belirlenmeli
		<ul style="list-style-type: none">Gastrofest katma değeri sorgulanmalıTurlara konaklama zorunluluğu modeli
		<ul style="list-style-type: none">Belediye seyahatlerinde acenta ortaklığı

Koordinasyon Eksikliğinin Somut Maliyeti

Yanlış fuar takvimlerinin acentelere müşteri kaybı olarak döndüğü, büyük organizasyonlarda yerel acentelerin hazırlıksız yakalandığı ve Bey Mahallesi'nin otopark sorunuyla tur güzergahlarından çıkarıldığı oturumda somut örnekler üzerinden tartışılmıştır. Bu durumların her biri; kurumsal koordinasyonun yokluğunun doğrudan ekonomik kayba dönüştüğünü göstermektedir.

Turizm Koordinasyon Merkezi — Önerilen Görev Alanları

- ▶ Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde kamu–özel sektör temsilinin bulunduğu kalıcı yapı
- ▶ En az 12 ay önceden yayınlanan ortak yıllık turizm & etkinlik takvimi
- ▶ Yurt dışı fuar ve tanıtım seyahatlerinde GATOD ve TÜRSAB'ın aktif temsili
- ▶ Büyükşehir markasıyla (ilçe değil) fuar standı açılması
- ▶ Tüm büyük organizasyonların acenta öncülüğünde yürütülmesi ilkesi
- ▶ Festival, kongre ve etkinliklerin kamu kurumlarınca tek başına değil, sektörle birlikte planlanması

☐ Kültürel Değerlerin Kazanımı	📍 Ulaşım & Erişim
▶ Eyüboğlu Mahallesi restorasyon projesi	▶ Bey Mahallesi otobüs otopark çözümü
▶ Yaprak & Çakmak Mahalleleri restorasyonu	▶ Şehir içi bisiklet tur güzergahları
▶ Rum köyleri ve konak hikâyeleştirme	▶ Eskişehir bisiklet modeli adaptasyonu
▶ Naib, Paşa, Tabak Hamamı canlandırma	▶ Gününbirlik şehir içi tur organizasyonu
▶ Yeni geleneksel hamam inşası	▶ Turlara konaklama zorunluluğu modeli

STRATEJİK PLAN VE EYLEM YOL HARİTASI

Beş Oturumun Kesişim Noktaları

Beş oturumda ortaya çıkan bulgular birbirinden bağımsız sorunlar değil; birbiriyle kenetlenmiş, zincirin her halkasında etki yaratan yapısal kırılmalıklar bütünüdür. Bu kırılmalıkların dört temel ekseninde toplandığı görülmektedir.

YAPISAL DÖNÜŞÜM	DİJİTAL DÖNÜŞÜM	İNSAN KAYNAĞI	KAMU İŞBİRLİĞİ
<ul style="list-style-type: none">Belge/sertifika güncellemeFiyat denetimiEtik altyapıAcenta ölçeği büyütme	<ul style="list-style-type: none">GaziAntepGezi.com platformuSosyal medya eğitimiQR rehber ağıYapay zeka entegrasyonu	<ul style="list-style-type: none">5+3 eğitim modeliPersonel devir azaltmaSicil kimlik kartı	<ul style="list-style-type: none">Turizmi geliştirme vakfının aktifleşmesiYurt dışı fuar katılımıOrganizasyon önceliğiFilm/dizi tanıtım

Öncelik Sıralamalı Eylem Planı

Öncelik	Süre	Eylem	Sorumlu
Kritik	0–3 Ay	Turizmi Geliştirme Vakfının Aktifleştirilmesi	Kent Konseyi + Büyükşehir Bel.
Kritik	0–3 Ay	Belediye turlarının yasal acentalara devredilmesi	Büyükşehir Belediyesi
Kritik	0–3 Ay	Hijyen Yıldız Ödülleri sisteminin başlatılması	Büyükşehir + Kent Konseyi
Kritik	0–3 Ay	Kış sezonu için düşük sezon tur paketleri	TÜRSAB
Yüksek	3–6 Ay	GaziAntepGezi.com dijital platformun hayata geçirilmesi	Büyükşehir Belediyesi
Yüksek	3–6 Ay	Enformasyon/yeterlilik belgesi yenileme zorunluluğu	TÜRSAB + Kültür Bakanlığı
Yüksek	3–6 Ay	Otel–acentalar ortak çalışma grupları oluşturulması	TÜRSAB + GATOD
Orta	6–12 Ay	Bölgelerarası tur rotaları pilot uygulaması (Antep–Kilis–Adıyaman)	TÜRSAB
Orta	6–12 Ay	Gastronomi Enstitüsünün kurulması	Büyükşehir Belediyesi + Gaziantep Üni.
Orta	6–12 Ay	Dülük & Karkamış tur güzergahına entegrasyonu	Büyükşehir + Acentalar
Orta	6–12 Ay	Bey Mahallesi otopark çözümü	Büyükşehir Belediyesi
Uzun Vade	1–2 Yıl	Kapsamlı akıllı destinasyon uygulaması	Büyükşehir + Üniversite
Uzun Vade	1–2 Yıl	Tarihi hamam ve mahalle restorasyon projeleri	Büyükşehir + Kültür Bak.

İş Akışları — Uygulama Modeli

1. Yönetişim ve Koordinasyon İş Akışı

Turizm Geliştirme Vakfının Gaziantep Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde, TÜRSAB, GATOD, seyahat acentaları ve üniversitelerin temsil ettiği yürütme kuruluyla oluşturulmalıdır. Merkez; yıllık turizm takvimini, tanıtım önceliklerini ve organizasyon planlamalarını yönetecek ana yapı olarak konumlandırılacak; karar alma süreçlerine sektör temsilcilerinin aktif katılımı sağlanacaktır. Tanıtım ve algı yönetimine yönelik fonların şeffaf biçimde yönetilmesi için Turizmi Geliştirme Vakfı mekanizması aktifleştirilmelidir.

2. Dijitalleşme ve Fiyat Algısı İş Akışı

Tanıtım stratejisi lüks içerik yerine "Gerçek Antep İnsanı" modeline oturtulmalıdır. Esnaf, ev hanımı, üniversite öğrencisi ve zanaatkarlar üzerinden üretilen içerikler; şeffaf fiyat karşılaştırmasına (örn. "İstanbul'da 400₺ olan lezzet Gaziantep'te 180₺") dayalı bir anlatım diliyle sunulmalıdır. Bu yaklaşım hem pahalılık algısını kırarak hem de şehrin otantik kimliğini öne çıkaracaktır.

3. Destinasyon ve Tur Ürünü İş Akışı

Günübirlik duraktan konaklama merkezine geçişin anahtarı; hikâyeli tur rotaları, gece turizmi paketleri ve bölgesel 2–3 günlük paketlerdir. Tur paketlerinde günlük ortalama harcama bilgisi ve "ekstra masraf yoktur" ilkesinin açıkça belirtilmesi, ziyaretçi güvenini artıracak ve tekrar ziyareti teşvik edecektir.

4. İnsan Kaynağı ve Eğitim İş Akışı

5+3 üniversite–sektör modeli, zorunlu hizmet içi eğitimler (rehberlik, satış, fiyat anlatımı ve öfke kontrolü) ve TÜRSAB sicil kimlik kartı uygulaması bu eksenin üç temel ayağını oluşturmaktadır. Eğitim faaliyetlerinin Turizmi Geliştirme Vakfı finansmanı ile sürdürülmesi, işletmelerin bireysel bütçe kısıtlarını aşmasına imkân tanıyacaktır.

5. Adil Rekabet, Hijyen ve Denetim İş Akışı

"Altın Yıldız Hijyen Rozeti" uygulaması ceza değil teşvik esaslı tasarlanmalıdır. Rozetli işletmeler tur paketlerinde ve dijital haritalarda öne çıkarılacaktır. Fahiş fiyat uygulamaları, şeffaf menü zorunluluğu ve turist şikayetlerine hızlı dönüş sistemi bu iş akışının tamamlayıcı unsurlarıdır.

— GÜNDEM ÖNERİLERİ

Aşağıdaki maddeler, çalıştay bulgularının karar süreçlerine yansıtılması amacıyla Gaziantep Kent Konseyi Turizm Genel Kurulu gündemine alınmak üzere hazırlanmıştır.

Önerilen Gündem Maddeleri

- ▶ 1. Turizmi Geliştirme Vakfının aktif olması yönetim yapısının kararlaştırılması
- ▶ 2. Belediye turizm organizasyonlarında yerel acentelerin teşvik edilmesi
- ▶ 3. GaziAntepGezi.com gibi dijital platformunun proje ve finansman modelinin onaylanması
- ▶ 4. Çalıştay bulgularının ilgili Bakanlıklara (Kültür–Turizm, Ticaret) iletilmesi için resmi yazışma kararı
- ▶ 5. Seyahat acentası enformasyon/yeterlilik belgesi yenileme mekanizması için TÜRSAB'a teklif sunulması
- ▶ 6. Bölgelerarası tur rotaları pilot uygulama programının başlatılması (Gaziantep–Kilis–Adıyaman)
- ▶ 7. Gaziantep Üniversitesi 5+3 modeli için sektör–üniversite protokol imzalanması
- ▶ 8. Hijyen denetim sisteminin ("Altın Yıldız Hijyen Rozeti") resmi statüye kavuşturulması
- ▶ 9. Bey Mahallesi otobüs otopark sorununa yönelik proje başlatılması ve tur güzergahına yeniden alınması

SONUÇ

Gaziantep, 2025 yılında konaklama (1.135.698 kişi), sınır geçişi (244.319 kişi) ve müze ziyaretçisi (665.206 kişi) rakamlarıyla üst üste rekorlar kırmıştır. Yatak kapasitesi 2009'dan bu yana %243 artmış, otel sayısı 91'e ulaşmıştır. Bu büyüme gerçek ve kayda değerdir.

Bununla birlikte çalıştay, bu büyümenin kırılgan temellere dayandığını somut biçimde ortaya koymuştur: Ortalama geceleme süresi 1,7 geceye gerilemiş, yabancı turist konaklama payı düşüş trendine girmiş, yerel acentalar büyük organizasyonlardan dışlanmakta ve dijital görünürlük ciddi ölçüde eksik kalmaktadır.

Potansiyelin sürdürülebilir katma değere dönüşmesi için üç koşulun bir arada sağlanması gerekmektedir: kurumsal koordinasyon (Turizm Koordinasyon Merkezi), dijital görünürlük (GaziAntepGezi.com gibi ve sosyal medya stratejisi) ve nitelikli insan kaynağı (5+3 modeli ve zorunlu eğitimler). Bu koşullar sağlandığında Gaziantep, yalnızca ziyaret edilen değil; her mevsim deneyimlenen, öğrenilen ve değer üreten güçlü bir turizm merkezi konumuna yükselecektir.

Doç. Dr. Metin SÜRME

*Gaziantep Kent Konseyi Turizm ve Tanıtım Çalışma Grubu
Nisan 20256*